

Wakacje to czas odpoczynku, relaksu i zabawy, które niestety często kojarzone są z używaniem alkoholu. Wśród ludzi dorosłych, a także wśród młodzieży pokutuje przekonanie, że nie ma dobrej zabawy bez alkoholu.

Wakacje – to mniejsza kontrola ze strony dorosłych, duża ilość wolnego czasu i często brak pomysłów na jego konstruktywne wykorzystanie. To także powoduje, iż młodzi ludzie częściej podejmują różnego rodzaju ryzykowne zachowania.

Musimy pamiętać, że czyniąc alkohol towarzyszem naszego odpoczynku, zabaw, imprez zwiększamy ryzyko, iż zakończą się one nie tak jak planowaliśmy.

Co roku śledzimy wycinki prasowe opisujące tragiczne wydarzenia związane z wakacyjnym pićiem, niewesołe są także relacje samej młodzieży, która dzieli się swoimi niepokojami.

Co się może zdarzyć?

Wakacyjny kontakt z alkoholem może oznaczać dla młodzieży:

- Wypadki, zachorowania, śmierć na szlaku turystycznym, na drodze, na plaży i kąpielisku. Blisko 75% utonień było spowodowanych wypiciem alkoholu!
- Konflikt z prawem, dokonywanie pozornie bezcelowych, a często brutalnych przestępstw. Ponad 50% zabójstw popełnionych przez nieletnich oraz ponad 80% przez dorosłych, dokonano pod wpływem alkoholu!
- Większe prawdopodobieństwo stania się ofiarą przestępstwa. Nietrzeźwy nastolatek jest łatwiejszym celem.
- Ryzykowny bądź przypadkowy seks, gwałty, nieplanowane ciąży, zakażenia chorobami wenerycznymi – w tym HIV.

Ryzyko dla młodzieży może wynikać też z nietrzeźwości dorosłych. Szczególnym zagrożeniem są pijani kierowcy.

Przedstawiamy Państwu poniżej zasady, których przestrzeganie pomoże spędzić wakacje bezpiecznie, a jednocześnie przyjemnie.

Zasady te nazwaliśmy **Wakacyjną Polisa Trzeźwości.**

Wakacyjna Polisa Trzeźwości

Propozycje działań zmniejszających zagrożenia związane z alkoholem

dla samorządów gminnych:

- koordynowanie realizacji wakacyjnych programów profilaktyczno-edukacyjnych, konkursów, happeningów poruszających temat zagrożeń związanych z używaniem alkoholu i innych używek przez młodzież w miejscach wypoczynku letniego;
- aktywizacja liderów młodzieżowych promujących zdrowy styl życia;
- dystrybucja materiałów edukacyjnych (ulotek i plakatów);
- **wzmożenie kontroli przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim** (współpraca z policją i strażą gminną):

- przypomnienie sprzedawcom:

Sprzedaż alkoholu nieletnim jest przestępstwem, konsekwencjami jest kara grzywny oraz możliwość utraty koncesji na sprzedaż alkoholu (Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi art.43).

Sprzedawca bądź osoba podająca napoje alkoholowe ma prawo prosić o pokazanie dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy (Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi art.15, ust.2).

- organizowanie specjalnych szkoleń dla właścicieli punktów sprzedaży oraz osób podających napoje alkoholowe (Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dysponuje listą osób uprawnionych do prowadzenia szkoleń);
- rozwieszenie w sklepach plakatów, rozdanie sprzedawcom ulotek;
- kontrolowanie imprez masowych, szczególnie w przypadku sponsorowania ich przez browary;
- promowanie sklepów przestrzegających prawa czyli nie sprzedających alkoholu i papierosów osobom nieletnim, pozytywne wyróżnienie takich placówek np. przez zorganizowanie lokalnej Ligi Uczciwych Sprzedawców.

Zasady dla rodziców:

- nie częstuj piwem, winem i wódką w żadnych okolicznościach;
- ustal z dziećmi jasne zasady dotyczące nie spożywania alkoholu oraz określ konsekwencje za ich złamanie;
- rozmawiaj z dziećmi o zagrożeniach wynikających z używania alkoholu (wypadki, utonięcia, konflikty z prawem, przypadkowe kontakty seksualne itd.), powiedz nie tylko o następstwach fizycznych ale również psychicznych;
- porozmawiaj z dzieckiem, jak ma sobie radzić z presją rówieśników namawiających do picia alkoholu, podsuń mu kilka sposobów na skuteczne odmawianie, np.: Nie muszę podkreślać się alkoholem;
- staraj się sprawdzić, z kim i w jakich okolicznościach przebywa twoje dziecko;
- nie ułatwaj dzieciom przebywania w miejscach promocji alkoholu (np. podczas imprez masowych, koncertów sponsorowanych przez browary);
- sprawdź czy kierowca autokaru, który wiezie twoje dzieci jest trzeźwy;
- zwracaj uwagę sprzedawcom, aby przestrzegali zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim;
- zwracaj uwagę innym osobom dorosłym, aby nie sprzedawały i nie kupowały alkoholu nieletnim;
- bądź dobrym przykładem. Nie pokazuj dziecku, że najlepsza zabawa dla Ciebie, musi być związana z piciem alkoholu;
- upewnij się, czy osoby opiekujące się twoimi dziećmi przestrzegają tych samych zasad.

Może się okazać, że poradzenie sobie z tą sytuacją, w której dziecko pije alkohol jest zbyt trudne i doznacie niepowodzenia. Należy wtedy bez skrupowania poszukać pomocy na zewnątrz rodziny. Mogą to być przyjaciele lub inni rodzice, którzy mają doświadczenie w radzeniu sobie w podobnych sytuacjach lub specjaliści – psycholodzy, pedagodzy.

Z myślą o udzielaniu takiej Pomocy została uruchomiona „Pomarańczowa Linia” 801 14 00 68 działająca od poniedziałku do piątku w godzinach 14-20.

Zasady dla młodzieży:

- alkohol oszukuje, daje tylko złudzenie dorosłości;
- alkohol kradnie wolność – pijąc, pozwalasz substancji chemicznej i biznesowi alkoholowemu sobą manipulować;
- alkohol psuje przyjaźń i niszczy miłość. Bliskość, którą stwarza, jest fałszywa i pozorna;
- alkohol otępia – nie ryzykuj utraty smaku życia;
- alkohol zmniejsza refleks i realistyczną ocenę sytuacji – jest częstą przyczyną wypadków drogowych, utonięć i innych dramatycznych zdarzeń;
- alkohol zmienia zachowanie człowieka i powoduje utratę kontroli np. sprawia, że ludzie robią coś czego nie zrobiliby na trzeźwo, lub zachowują się agresywnie;
- masz prawo odmawiać, kiedy Cię częstują alkoholem. Nie poddawaj się presji głupszych od siebie. Nie wstydź się, że jesteś od nich mądrzejszy.

Pamiętaj – nikt nie ma prawa oczekiwać od Ciebie, że będziesz pił/a alkohol, gdy nie masz na to ochoty. To Ty decydujesz!

Szukasz pomysłów na to jak odmawiać? Chcesz dowiedzieć się więcej o szkodliwym wpływie alkoholu na organizm młodego człowieka – zajrzyj na www.niebotak.pl

niebotak.pl

Zasady dla sprzedawców alkoholu:

- nie lekceważ i nie łam prawa;
- polskie prawo zakazuje sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia, a sankcją za łamanie tego zakazu jest utrata zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz kara grzywny;
- młodzież pijąca piwo, wino czy wódkę jest narażona na konflikt z prawem, może dokonać lub paść ofiarą aktów przemocy i wypadków – ze śmiercią włącznie;
- sprzedając dziecku alkohol, jesteś współodpowiedzialny za skutki nietrzeźwości;
- wśród ofiar pijanych przestępców możesz znaleźć się Ty sam, Twoje dzieci, Twoi bliscy;
- nie usypiaj swojego sumienia – jesteś jednocześnie sprzedawcą/właścicielem sklepu i obywatelem i rodzicem.

W przypadku wątpliwości co do pełnoletniości nabywcy sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy. Najlepiej użyć jasnego komunikatu, który zatrzyma młodego człowieka, nie raniąc go:

Nie mam pewności, czy ma Pan/i 18 lat, proszę o dokument ze zdjęciem.

Mam wątpliwości do Pani/Pana wieku, czy może Pan/i udowodnić prawo do zakupu alkoholu?

Przekaz sprzedawcy zwłaszcza kierowany do młodych ludzi powinien być jednoznaczny:

Nie, nie sprzedam, zgodnie z prawem sprzedaję tylko dorosłym.

Nie, nie sprzedam, przestrzegam prawa, a ono zakazuje sprzedawać alkohol niepełnoletnim.

Zasady dla świadków ryzykownych sytuacji:

Zainterweniuj gdy:

- jesteś świadkiem sprzedaży alkoholu nieletnim, lub gdy wiek kupującego budzi twoje wątpliwości a sprzedający nie poprosił o dokument potwierdzający pełnoletność;
- widzisz nietrzeźwego wychowawcę kolonijnego lub kierowcę autobusu;
- zauważysz, że wychowawca zezwala dzieciom na kupno i spożywanie alkoholu;
- widzisz nieletniego kupującego lub pijącego alkohol.

Możesz:

- podjąć osobistą interwencję;
- zwrócić uwagę sprzedawcy, że ma prawo prosić o pokazanie dokumentu potwierdzającego wiek kupującego;
- poinformować o tym fakcie straż gminną lub policję;
- zgłosić fakt do gminnej komisji ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych lub pełnomocnika zarządu gminy ds. Profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Nie bądź obojętnym świadkiem. Nie obawiaj się zwrócić uwagę na coś, co jest szkodliwe, nieetyczne i niezgodne z prawem.

Pamiętaj, że może kiedyś ktoś inny ochroni Twoje dziecko.

Zasady dla wychowawców:

- jesteś odpowiedzialny za bezpieczeństwo i trzeźwość swoich podopiecznych;
- na początku wyjazdu ustal jasny regulamin, w tym obowiązek abstynencji;
- jeśli stwierdzisz picie alkoholu przez Twoich podopiecznych, nie udawaj, że nic się nie stało, i natychmiast wzmocnij reguły dotyczące niepicia;
- dawaj dobry przykład, sam nie pij. Dzieci nie mogą cię zobaczyć nawet z butelka piwa w ręku;
- nie dowcipkuj na temat picia alkoholu i jego skutków;
- porozmawiaj ze sprzedawcami w pobliskich punktach sprzedaży napojów alkoholowych i przypomnij im o zakazie sprzedaży nieletnim. Poproś o szczególną uwagę w przypadku dzieci przebywających na letnim wypoczynku.

Wszelkie incydenty związane a piciem alkoholu przez młodych ludzi pod Waszą opieką nie powinny być ignorowane, puszczane w niepamięć. Trzeba pamiętać o rozmowie z rodzicami po powrocie z wyjazdu lub nawet kontakt z nimi w trakcie jego trwania.

Rodzicom warto przekazać jakieś wskazówki do dalszych rozmów z młodym człowiekiem oraz wskazać im możliwości szukania pomocy. Jednym z miejsc gdzie rodzice mogą się zwracać jest „**Pomarańczowa Linia**” **801 14 00 68** działająca od poniedziałku do piątku w godzinach 14-20.

